

Verlag netwerkbijeenkomst

Thema: Kleinschalige buurtinitiatieven en lokale overheid
Datum: 12 september 2017, 15.30 – 18.00 uur
Locatie: IMOSS, Wagenwerkplaats te Amersfoort

Introductie & inleiding

Initiatief nemen, geduld hebben en doorzetten, dat is wat de sprekers van deze netwerkbijeenkomst gemeen hebben. Robbert van Vliet, Hans Bosman en Peter Steverink startten een burgerinitiatief. Over de indrukwekkende resultaten vertelden zij tijdens deze bijeenkomst. Hoe een zanderig grasveld en grimmige doorgangspek een groene oase en ontmoetingspunt werden? Ga maar eens kijken in het Noordse Park in Utrecht. Het leverde bovendien ook een leertraject op voor ambtenaren en burgers. Hoe het verdwijnen van een basisschool en een sporthal in het landelijk gebied werd voorkomen? Actieve bewoners van Hoog- en Laag-Keppel zetten hun schouders eronder en het lukte! De inzet van bewoners met elkaar kan dus een groot verschil maken. Dat is wel duidelijk.

Dagvoorzitter Jos van der Mark herinnert aan het thema van de vorige bijeenkomst: "De werkelijke behoefte". Wanneer jouw werkelijke behoefte niet wordt bevredigd, is het tijd voor een burgerinitiatief. Twee succesvolle voorbeelden hiervan staan vandaag centraal.

1. Burgerinitiatief 'Noordse Park' in Utrecht

Robbert van Vliet en Hans Bosman zijn sinds 2005 actief voor het Noordse Park in Utrecht. In dat jaar hoorden ze, als leden van de wijkraad, dat alle parken in Utrecht waren opgeknapt. Maar het Noordse Park in hun buurt was nog een kale vlakte met meer zand dan gras. Het was een grimmige doorgangspek. Toen zijn ze in actie gekomen.

De gemeenteraadsverkiezing van 2006 kwam op een goed moment en groenontwerper Marike van Nimwegen bood hulp. Door vele gesprekken in de buurt verzamelde zij wensenlijstjes. Een sociaal werker tipte het middel van een burgerinitiatief. Het lukte om 1000 handtekeningen te verzamelen (250 waren genoeg geweest) waardoor het plan aan de gemeenteraad kon worden voorgelegd. Deze was positief over het initiatief, maar zei helaas ook: "We hebben geen geld". De PvdA en de initiatiefnemers lieten het er niet bij zitten en met geduld en doorzetten, vallen en opstaan, (o.a. door rioolonderhoud naar voren te schuiven) werd er uiteindelijk 1,1 miljoen beschikbaar gesteld.

Een kerngroep van vijf bewoners is aan het werk gegaan. Raadsleden bleven zijdelings betrokken en vroegen geregeld: "Hoe gaat het?". De 1^e fase van het plan (totaal 3 fasen) kon worden uitgevoerd. Het park heeft een metamorfose ondergaan en het gebruik is nu fundamenteel anders.

De behoefte aan groenelementen is o.a. ingevuld door er een groenadviseur en een moestuingroep bij te betrekken. Voor de hondenliefhebbers is er een eigen strook. Afgelopen zomer was 'buurtcamping Utrecht.nl' weer te gast. Google maar eens op: Noordse park Utrecht/buurtcamping. Er zijn nog dromen voor de toekomst: een 2^e en 3^e fase. Zoals een podium in het park, een functie voor het monumentale pand Gastmolenbrug en de poorten naar het gebied aanpakken.

In Utrecht is de laatste jaren veel aandacht voor het ondersteunen van bewonersinitiatieven.

Zo is een leertraject 'Samen leren en werken aan de stad' opgezet voor ambtenaren en initiatiefnemers waaraan 40 initiatieven meededen.

Dit heeft geleid tot een uitgebreide rapportage van 50 pagina's.

Zie ook: <https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/college-van-b-en-w/utrecht-maken-we-samen/ruim-baan-voor-initiatief/al-doende-leren/>.

2. Burgerinitiatief 'Vrijstaat Keppel' in Hoog- en Laag-Keppel

De term 'Vrijstaat Keppel' is bedacht door een journalist die een artikel schreef in Binnenlands Bestuur, zo begint Peter Steverink zijn presentatie. Het gaat om de dorpskernen

Hoog- en Laag-Keppel. Toen de samenvoeging van vele kleine kernen tot één gemeente Bronckhorst een feit werd, kwamen de lokale voorzieningen onder druk.

In 2008 dreigde de basisschool te sluiten. Ondanks een protestbijeenkomst en een handtekeningenactie, gaf de gemeente aan dat het besluit was genomen. Er werd een stichting Dorpsschool Keppel opgericht. Tijdens een avond in de sporthal draaide de argumentatie naar het sociaal-maatschappelijke aspect van een basisschool. Hierdoor zien oudere inwoners nog kinderen overdag en men blijft met elkaar verbonden. "Als wij de school eens kopen ..." werd spontaan voorgesteld. En zo is het gegaan.

De naam werd omgezet tot stichting Dorpshuis Keppel en de noodzakelijke subsidies werden zelf aangevraagd (tot aan Brussel toe). Zo hebben ze het voor elkaar gekregen. Want er bleken potjes te zijn. Ook door diverse activiteiten te organiseren (een Keppelrun, rommelmarkt, Proef Keppel en Keppel te Koop-huizendag) werden potjes gespekt. Zo kon men uiteindelijk tegen de gemeente zeggen: het kost jullie niets. We regelen het zelf: arbeidsuren en onderhoud doen we zelf. Na de actie kende men elkaar nog beter dan daarvoor.

In 2010 moest de sporthal sluiten en kwamen de bewoners opnieuw in actie. Men ging in gesprek met de gemeente, die voor een commerciële stichting koos die de hal zou beheren.

In 2015 dreigde sluiting echter opnieuw en ging het beheer over naar een hiervoor opgerichte bewonersstichting Hessenhul.

Momenteel is er een plan voor Keppel E-wijk: luxueus wonen met respect voor Aarde en Buurt. Energieneutraal, hightech en duurzaam. Met het huis koop je ook direct een elektrische auto en een abonnement op alle voorzieningen. Helaas werkt de gemeente hier niet positief aan mee. Het past niet in het beleid van de provincie en Den Haag want het voldoet niet aan de regel dat er geen woningen meer gebouwd mogen worden in deze kleine kernen. Wat dit betreft is de intergemeentelijke samenwerking een belemmering.

Op de vraag van Peter: "Wie kan ons verder helpen?" kwamen verschillende reacties, waaronder het plan om wat burgerlijke ongehoorzaamheid toe te passen in de sfeer van een Vrijstaat-actie: zet er tenten neer o.i.d., organiseer een vriendelijke revolutie.

Afsluiting

Na diverse reacties vanuit de toehoorders, constateert de dagvoorzitter dat volhouden (volharding) en geduld belangrijke waarden zijn bij dergelijke initiatieven. Maar dat, voor alles, wel eerst dat initiatief genomen moet worden.

Met een geanimeerde borrel eindigt deze initiatiefrijke bijeenkomst.

Ter afsluiting alvast voor uw agenda: de volgende netwerkbijeenkomst van de Levende Stad is gepland op: dinsdag 13 maart 2018.

Met dank aan:

Jos van der Mark – dagvoorzitter

Robbert van Vliet, Hans Bosman, Peter Steverink – sprekers

Bert Harmelink en Suzanna Overtoom – organisatie

Leida van den Berg en Rianne Manders – verslag

Wil Groenhuijsen - fotografie

IMOSS – locatie

[Bekijk ook andere verslagen van netwerkbijeenkomsten op onze website.](#)